

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

OPIOIDŲ SUKELTŲ MIRČIŲ *POST MORTEM* DIAGNOSTIKOS IŠŠŪKIAI ŠIUOLAIKINĖJE TEISMO MEDICINOS PRAKTIKOJE

Autorė. Karolina KOLOSOVAITĖ, VI kursas.

Vadovė. J. asist. Diana VASILJEVAITĖ, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Biomedicinos mokslų instituto Patologijos, teismo medicinos katedra.

Tikslas. Atsižvelgiant į naujausią mokslinę literatūrą, aprašyti pagrindinius patologinius ir toksikologinius diagnostinius iššūkius, su kuriais susiduriama nustatant opioidų perdozavimą kaip pagrindinę mirties priežastį.

Metodai. Šaltinių paieška atlikta duomenų bazėse *PubMed*, *Google Scholar*, *Cureus* pagal raktinius žodžius – „*opioid overdose*“, „*opioid intoxication*“, „*postmortem toxicology*“, „*postmortem redistribution*“, „*synthetic opioids*“. Identifikuotos 204 temą atitinkančios publikacijos, pašalinus dublikatus, nepilnus straipsnius ir tyrimus su gyvūnais į galutinę analizę įtraukti 17 straipsnių.

Rezultatai. Opioidai išlieka pagrindine su narkotinių medžiagų vartojimu susijusių mirčių priežastis – apie 80 % visų tokių mirčių siejamos su opioidais, o Europos Sąjungoje 2023 m. jie sudarė apie 74 % iš 7459 registruotų mirtinų perdozavimų. 2023 m. Lietuvoje registruoti 74 mirties atvejai dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo. Sintetiniai opioidai, kaip pavyzdžiui karfentanilis, aptiktas 29 atvejais. Autopsijos metu dažniausiai nustatomi nespecifiniai hipoksinės mirties požymiai: plaučių edema ir stazė, putotas sekretas kvėpavimo takuose, vidaus organų veninė stazė, smegenų edema. Histologinio tyrimo metu dažniausiai matomi alveolių baltyminiai eksudatai, prisipildę kapiliarai ir hipoksinės kilmės neuronų pažeidimai. Radiniai nėra specifiniai opioidų perdozavimui ir dažnai atspindi bendrą hipoksinę mirties mechanizmą. Opioidų sukeltos mirties atvejais dažnai kartu su opioidais aptinkami benzodiazepinai, alkoholis ar kitos centrinę nervų sistemą slopinančiosios medžiagos. *Post mortem* toksikologinių tyrimų analizavimą apsunkina pomirtinis narkotinių medžiagų persiskirstymas, kai po mirties lipofiliškos medžiagos difunduoja iš audinių į kraują ir padidina jų koncentraciją centrinėje kraujotakoje. Dėl šios priežasties rekomenduojama tirti periferinį kraują dėl mažesnio persiskirstymo. Papildomų sunkumų sukelia individuali opioidų tolerancija, dažnas kelių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas vienu metu ir naujų sintetinių opioidinių narkotinių medžiagų atsiradimas. Mirties priežasties nustatymui taip pat svarbu įvertinti įvykio aplinkybes, radimo vietą, aplinkoje ir kišenėse rastus daiktus.

Išvados. Opioidų sukeltos mirties diagnostika yra sudėtinga dėl nespecifinių morfologinių radinių ir sudėtingos toksikologinių tyrimų rezultatų interpretacijos. Patikima diagnozė įmanoma tik kompleksiškai vertinant autopsijos radinius, toksikologinius duomenis ir įvykio aplinkybes.

Raktažodžiai. Opioidų perdozavimas; apsinuodijimas opioidais; *Post mortem* toksikologija; pomirtinis persiskirstymas; sintetiniai opioidai.